

Technische briefing TK Commissie IenW Luchthavenverkeerbesluit Schiphol 2026

Van	:	Commissie mer
Aan	:	Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat
Datum	:	4 juni 2026
Onderwerp	:	Technische briefing door Commissie mer over haar advies over het milieueffectrapport Luchthavenverkeerbesluit Schiphol 2026

Rol en werkwijze Commissie voor de milieueffectrapportage (mer)

De rol en positie van de Commissie mer zijn vastgelegd in de Omgevingswet. De Commissie adviseert al veertig jaar onafhankelijk en transparant over de kwaliteit van milieueffectrapporten. Zowel over welke reikwijdte en detailniveau (onderzoeksvoorstel/inhoudsopgave) nodig is voor het op te stellen milieueffectrapport (MER), als over de kwaliteit van het te beoordelen MER. Per adviestraject stelt de Commissie op maat een werkgroep met onafhankelijke deskundigen samen. Deze werkgroep toetst of alle belangrijke milieu-informatie aanwezig is om volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming. De Commissie neemt zelf geen besluiten en adviseert daar ook niet over. Alle adviezen van de Commissie staan op haar website samen met alle stukken en documenten, die de Commissie bij haar beoordeling heeft betrokken.

Instrument milieueffectrapportage

In een MER worden alle belangrijke milieugevolgen van een plan of een project in beeld gebracht. Zoals de gevolgen op gezondheid (onder andere geluid, luchtkwaliteit en veiligheid), bodem, water, landschap, natuur en klimaat. Ook beschrijft een MER alternatieven en varianten met minder negatieve effecten en mogelijke maatregelen om negatieve effecten voor de (leef)omgeving of het milieu te vermijden of te reduceren. Met deze informatie kan het milieubelang volwaardig worden meegenomen in de besluitvorming, waarbij negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen.

Advies over het milieueffectrapport bij het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol 2026 (LVB 2026)

De Commissie heeft twee adviezen uitgebracht voor het MER bij het LVB 2026. Een advies over het gewenste reikwijdte en detailniveau van het MER (d.d. 10 september 2024)¹ en een toetsingsadvies over het milieueffectrapport zelf (d.d. 15 mei 2026)².

Hoofdpunten uit het advies

In het uitgebrachte advies van de Commissie mer d.d. 15 mei 2026 heeft de Commissie aangegeven welke onderdelen verbetering en/of aanpassing behoeven, en geadviseerd om de aanpassingen in een volledig herziene versie van het MER te verwerken, alvorens een besluit wordt genomen. Voor deze technische briefing wil de Commissie deze drie hoofdpunten uit dit advies eruit lichten en nader ingaan op de noodzakelijke verbreding van het alternatievenonderzoek.

De drie hoofdpunten uit het advies zijn (ingekorte tekst uit het advies van de Commissie²):

1. **Het voorgenomen besluit over het LVB 2026, de balanced approach-procedure en het MER sluiten niet op elkaar aan.** Voorbeeld: bij de gehanteerde grenswaarden in de handhavingpunten en het Totaal Volume Geluid bestaan inconsistenties tussen het LVB 2026 en het MER, die niet door de verschillen in aantallen vliegtuigbewegingen te verklaren zijn.

¹ [Advies Commissie mer reikwijdte en detailniveau.](#)

² [Advies Commissie mer toetsing kwaliteit, juistheid en volledigheid van het milieueffectrapport.](#)

2. **Haalbaarheid van doelen én de spanning tussen ‘beschermen’ en ‘benutten’ zijn niet in beeld gebracht in het MER.** De minister wil met het LVB 2026 de rechtsbescherming herstellen en geluidhinder beperken (‘beschermen’). Tegelijkertijd wil hij Schiphol de ruimte geven om te groeien (‘benutten’). De spanning tussen deze doelen komt in het MER niet in beeld. Voorbeelden:
 - a. uit het MER dat ook het bovengrensalternatief (500.000 vliegtuigbewegingen, zonder geluidmaatregelen) binnen dit stelsel past;
 - b. het MER maakt niet aannemelijk dat het LVB 2026 de omgeving voldoende beschermt en het is onzeker of geluidsdoelen binnen bereik komen.

3. **Methodische en inhoudelijke gebreken van het MER.** Het instrument milieueffectrapportage uit de Omgevingswet is onvoldoende én niet op de juiste wijze benut. Daardoor helpt het rapport de minister niet om keuzes te maken waarbij het milieubelang volwaardig kan worden meegewogen. Voorbeelden:
 - a. de effecten van de alternatieven zijn afgezet tegen de (denkbeeldige) situatie waarin het maximaal aantal vliegtuigen dat past bij de gedoogsituatie wordt voortgezet (dit zijn meer vluchten dan in de huidige situatie);
 - b. het alternatievenonderzoek is te smal.

Verbreiding alternatievenonderzoek

In een MER is goed alternatievenonderzoek een belangrijk en wettelijk verplicht onderdeel. Onderzoek naar andere (combinaties) van maatregelen dan de maatregelen die volgen uit de ‘balanced approach-procedure voor fase 1 van het LVB 2026’ is niet uitgevoerd.³ Omdat fase 2 (5% extra ernstige hindere-ductie) en fase 3 (terugkeer naar gefaseerde groei) ook onderdeel zijn van het LVB 2026, is het noodzakelijk om in het MER de haalbaarheid van alle de drie fasen (inclusief de milieueffecten en milieumaatregelen) in beeld te brengen. Dit vraagt om een breder alternatievenonderzoek.

Voorbeelden van nog niet in het MER onderzochte maatregelen zijn:

- weren van lawaaiige vliegtuigen gedurende de nacht (stillere vliegtuigen);
- een (gedeeltelijke) nachtsluiting;
- anders vliegen.

Juist het instrument ‘milieueffectrapportage’ is ervoor bedoeld de keuzemogelijkheden in beeld te brengen, vóórdat een besluit wordt genomen. Alleen op basis van een volwaardige vergelijking van de milieugevolgen van mogelijke alternatieven kunnen bestuur en politiek keuzes breed afwegen en onderbouwen waarom bepaalde keuzes wel of niet gemaakt worden. Dit kan ook leiden tot een goede integrale belangenafweging en een breder draagvlak voor het te nemen besluit.

Ook maakt een goed MER duidelijk welke maatregelen de minister achter de hand kan houden als uit monitoring blijkt dat (tussen)doelen voor geluidsreductie niet gehaald worden.

Vervolgproces

De inhoud van het MER, de balanced approach-procedure, het Actieplan omgevingslawaai en het LVB 2026 (inclusief fase 2 én fase 3) zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Herziening van het MER leidt tot betere en meer complete milieu-informatie en maakt een volwaardige afweging over de beschermings- en geluidsdoelen mogelijk bij het LVB 2026.

Het herziene MER biedt ook een goede basis voor een eventuele nieuwe/aanvullende balanced approach-procedure en een nieuwe natuurvergunning.

³ Zie ook [het besluit van de Europese Commissie over de balanced approach voor fase 1 van het LVB 2026](#) (5 maart 2025).